Psykiatriutskottets ordförande
Sandra Ivanovic Rubin (MP)

INTERPELLATIONSSVAR
2026-04-30

RS 2026-0368

# Svar på interpellation 2026:21 av Amelie Tarschys Ingre (L) om ett pilotprojekt för brukarrum

Interpellanten har i sin interpellation ställt följande frågor till hälso- och sjukvårdsregionrådet Talla Alkurdi, som har överlämnats till mig att besvara:

1. Delar regionrådet Liberalernas bedömning att den nya forskningen ytterligare stärker behovet av att utveckla skademinimerande insatser i regionen?

2. Varför har regionstyret hittills inte gått vidare med att utreda eller initiera pilotverksamhet med brukarrum, trots positiva resultat i jämförbara länder?

3. Är regionrådet beredd att nu ta initiativ till att göra Region Stockholm till pilotregion för brukarrum, i linje med Liberalernas tidigare förslag?

Som svar vill jag anföra följande:

Brukarrum är vårdinrättningar där de personer som brukar narkotika kan konsumera droger under säkrare förhållanden och där sjukvårdspersonal finns tillgänglig. I brukarrum finns tillgång till steril injektionsutrustning, rådgivning före, under och efter narkotikakonsumtion. Det finns även tillgång till akutvård i händelse av överdos samt att personal hänvisar till lämplig social hälsovård och beroendebehandling. Syftet med dessa vårdinrättningar är att:

- nå svåråtkomliga grupper av användare, särskilt marginaliserade grupper och de som använder droger på gatan eller använder droger under andra riskfyllda och ohygieniska förhållanden.
- minska de akuta riskerna för mjukdelsinfektioner och överföring av blodburna virus genom användning av osteril injektionsutrustning
- förebygga narkotikarelaterade överdosdödsfall.
- länka personer som injicerar droger till beroendebehandling och andra hälso- och sociala tjänster.
- minska narkotikabruk på offentliga platser och förekomsten av kasserade nålar och andra relaterade problem med den allmänna ordningen i samband med öppna drogscener.

Bland brukare av narkotika efterfrågas brukarrum främst som ett sätt att minska stress, förebygga överdoser och få tillgång till en tryggare miljö. Eventuell tveksamhet rör framför allt frågor om utformning och integritet.

Brukarrum och dess effektivitet i att nå och hålla kontakt med mycket marginaliserade målgrupper har dokumenterats i stor utsträckning. Kontakten har ofta lett till omedelbara förbättringar av hygienen och säkrare användning för besökarna. Forskning har även visat att användningen av brukarrum är förknippad med självrapporterade minskningar av riskbeteenden i samband med injicering, till exempel delning av injektionsutrustning. Det minskar risken för hiv och överdosdöd.

I den registerbaserade studien från Stockholm avled 685 personer i kohorten, varav 53 procent dog till följd av opioidrelaterade överdoser, vilket gör detta till den klart vanligaste dödsorsaken. Samtidigt visar studien att överdosdödligheten har minskat kraftigt över tid i takt med utbyggda skadereducerande insatser. Med bakgrund av den statistiken har Mittenkoalitionen, tillsammans med delar av oppositionen, hemställt till regeringen om att tillgängliggöra läkemedlet Naloxon för bredare grupper för att minska dödsfallen i opiodrelaterade överdoser.

Frågan om brukarrum är stor i den samhällspolitiska debatten i ett flertal europeiska länder och även i Sverige. Den har fått ökad aktualitet i Sverige efter att Folkhälsomyndigheten och Samsjuklighetsutredningen har kommit med rekommendationer att starta upp försöksverksamhet med brukarrum.

Införandet av brukarrum förutsätter beslut på statlig nivå i enlighet med samsjuklighetsutredningens förslag. Tills ett sådant beslut är fattat finns det inga juridiska möjligheter att införa verksamheter med brukarrum i Region Stockholm.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 30 april 2026

Sandra Ivanovic Rubin